

L'amic dels americans

Pervez Musharraf ha estat l'home més poderós del Pakistan durant els darrers deu anys i la seva retirada marca, de segur, la fi d'una era en aquest país. El qui fins fa poc era president del Pakistan va pujar al poder l'any 1999 de resultes d'un cop d'estat, amb l'argument que la situació de fallida econòmica que patia el país ho feia necessari. Un dels moments culminants de la presidència de Musharraf fou al setembre del 2001, arran dels atemptats terroristes als Estats Units. El president del Pakistan no tan sols va oferir immediatament un suport total al govern de Washington, sinó que, a més, va esdevenir una figura imprescindible en la guerra contra el terror que el president George Bush va engegar a partir d'aquell moment. En aquest sentit, Musharraf va trencar qualsevol mena de relació amb els talibans de l'Afganistan i va oferir tot

el suport als Estats Units en la lluita contra el radicalisme islàmic. En canvi d'això, el Pakistan ha rebut des del 2001 un ajut econòmic important dels Estats Units, destinat, la major part, a millorar l'exèrcit.

Però amb els anys, aquesta col·laboració amb el govern de Washington ha convertit Musharraf en un personatge impopular al Pakistan. A més, a les àrees tribals del nord-oest del país, els talibans han trobat un santuari on es poden refugiar de l'ofensiva de les forces internacionals a l'Afganistan, cosa que ha afavorit també que els insurrectes talibans s'enfortissin dins el Pakistan mateix. De la mateixa manera, les relacions amb l'Índia, país veí, no han estat del tot positives. Un atac al parlament de Delhi el 2001 va ser a punt de portar a la guerra aquestes dues potències nuclears, tot i que des-

prés tots dos països van impulsar amb èxit un procés de pau. Malgrat tot, al llarg de les darreres setmanes la tensió entre el Pakistan i l'Índia ha tornat a augmentar, sobretot arran de l'atemptat recent contra l'ambaixada de l'Índia a Kabul.

Pel que fa a la política interna, el president Musharraf no serà recordat pel nivell de democràcia assolit. "Va manipular les eleccions, va perseguir els oponents i va esdevenir un dictador", denunciava fa uns quants dies el senador Enver Beg, del PPP, a la BBC. En aquest sentit, una de les decisions més polèmiques preses pel president va ser la destitució del cap del Tribunal Suprem, Mohammed Chaudhry, el març del 2007, cosa que va desencadenar una onada de violentes protestes per tot el país al llarg dels mesos següents. Posteriorment, en vista de l'increment del nombre d'atemptats terroristes, al novembre Musharraf va decretar l'estat d'excepció, tot i que després, al

La fi d'una era

Els pakistanesos han aconseguit el que volien. Alguns estudis d'opinió elaborats recentment al Pakistan revelaven que el 83% de la població no volia Pervez Musharraf de president. Finalment, davant l'amenaça de ser destituït pel parlament, el president va presentar la dimissió a principi de la setmana passada. Això, tanmateix, no fa augurar un futur gaire esperançador per al Pakistan, un país que posseeix armes nuclears i, a la vegada, compta amb la presència de les organitzacions més extremistes de l'islamisme radical; una combinació perillosa que els Estats Units, que no han pogut ni un dit per salvar el cap de Musharraf, no deuen veure amb gaire optimisme.

Però, mentrestant, el govern del primer ministre, Yusuf Raza Gillani, tampoc no neda en una bassa d'oli. El govern del Pakistan, una coalició encapçalada pel Partit Popular del Pakistan (PPP), la formació de la desapareguda Benazir Bhutto, gairebé es troba paralitzat

El president del Pakistan, Pervez Musharraf, pressionat per totes bandes i sense el suport de l'exèrcit ni dels Estats Units, ha abandonat el càrrec. Ara caldrà veure si la coalició de govern serà capaç de mantenir-se unida davant els greus problemes que afecten el país.

d'ençà del seu naixement, arran de les eleccions del mes de febrer passat. Per aquesta raó, els dos socis de govern, el PPP i la Lliga Musulmana de l'ex-primer ministre Nawaz Sharif (PML-N) han estat incapaços de posar ordre a la regió del nord-oest, fronterera amb l'Afganistan, on els talibans es refugien i guanyen terreny de dia en dia. Com tampoc no han pogut frenar el constant declivi de l'economia del país, amb una inflació que creix d'un 25% cada any i amb una caiguda del 35% a la borsa de Karachi des del mes d'abril passat. De fet, el govern pakistanès es troba sense ministre de Finances des del mes de maig, quan Sharif va decidir de retirar-lo del govern, juntament amb la meitat dels ministres que hi aportava la seva formació, en desacord per la manca de voluntat d'Asif Zardari —el marit de Benazir Bhutto i actual líder del PPP— de restituir els seixanta jutges que el president Pervez Musharraf havia expulsat al novembre.

Per acabar-ho d'adobar, la tensió entre el Pakistan i l'Índia, dues potències atòmiques que ja han viscut enfrontaments al llarg dels anys, ha tornat a créixer aquestes darreres setmanes, sobretot ar-

febrer d'enguany, va permetre que se celebressin eleccions.

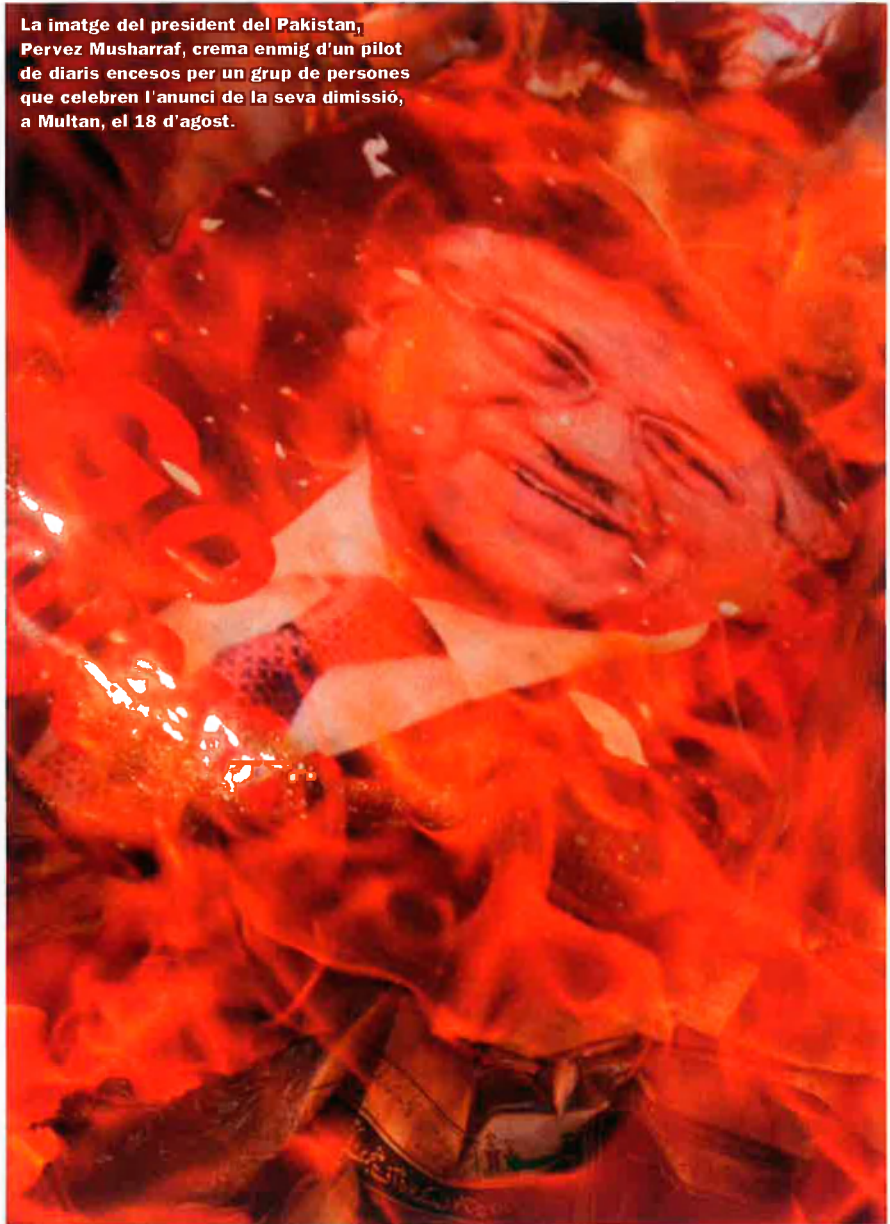
Sigui com vulgui, en aquests gairebé deu anys al poder, Musharraf ha aconseguit de liberalitzar l'economia i modernitzar alguns sectors del país. Igualment, sota la seva presidència, la població del Pakistan ha augmentat el nivell educatiu i el paper de la dona a la societat també ha millorat. Attiya Inayatullah, diputada al parlament del Pakistan i membre de la PML-Q, declarava en una entrevista a EL TEMPS al desembre de l'any passat (vegeu número 1.225) que mai no hi havia hagut tantes dones participant en la política al Pakistan: "Quan un dia la història parli de llegat del president Musharraf dirà que una de les seves principals aportacions ha estat l'emancipació de les dones; en els àmbits educatiu, econòmic i polític", assegurava l'ex-ministra d'Afers Socials del Pakistan.

ran de l'atemptat suïcida contra l'ambaixada de l'Índia a Kabul, a l'Afganistan, el mes de juny proppassat. Tant l'Índia com els Estats Units sospiten que darrere aquest atemptat, com també dels nombrosos atacs que darrerament reben els soldats de l'OTAN desplegats a l'Afganistan, hi ha l'ombra dels serveis d'intel·ligència del Pakistan.

Però no tot són males notícies. En benefici de l'economia pakistanesa i de la lluita contra el terrorisme, els Estats Units no han abandonat del tot el país i van aprovar a final del mes passat d'enviar-hi un ajut per valor de 1.500 milions de dòlars anuals. Així mateix, s'espera que l'Aràbia Saudita permeti al Pakistan d'ajornar el pagament d'un deute en petroli que arriba a 5.900 milions de dòlars. El govern espera que això serveixi per a recuperar la confiança dels inversors després d'un any i mig de turbulències polítiques.

Tensions internes. Sigui com vulgui, tot i la dimissió del president Musharraf, exigida conjuntament pels dos partits de govern, la supervivència de la coalició no és pas plenament assegurada, sobretot per dues raons. Asif Zardari, líder

La imatge del president del Pakistan, Pervez Musharraf, crema enmig d'un pilot de diaris encesos per un grup de persones que celebren l'anunci de la seva dimissió, a Multan, el 18 d'agost.



del PPP, mostrava recel a pressionar Musharraf per la restitució dels jutges. Zardari té por que si els jutges acaben retornant —com és possible que passi un cop foragitat el president— revocaran l'amnistia que Musharraf va atorgar a Zardari i Benazir Bhutto per tal que poguessin retornar al Pakistan, d'on s'havien exiliat vuit anys abans, per evitar els càrrecs de corrupció que pesaven sobre ells. A més a més, Zardari desconfia també de què pugui passar a partir d'ara amb els seguidors de Musharraf, la Lliga Musulmana Q (PML-Q), que podria donar suport al PML-N, i enfortir, doncs, la figura de Nawaz Sharif. De moment, Sharif va permetre que quatre ministres dels nou que havia reti-

rat del govern hi tornessin, tot esperant que Zardari accedeixi que els seixanta jutges siguin restaurats.

Ara s'obre un període d'incertesa al Pakistan, ja que el govern té trenta dies, a partir de la data de renúncia de Musharraf, per a escollir un nou president. El principal problema que es presenta a la coalició de govern és que calen dos terços del parlament per a escollir un nou president, cosa que, ara per ara, el PPP i la PML-N no poden garantir. Tenint en compte que la PML-Q, els seguidors de Musharraf, encara tenen el control del Senat, l'elecció d'un nou president per al Pakistan es preveu difícil.

Xevi Camprubi